Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för ekonomi och valutafrågor

2024/2053(INI)

17.03.2025

BETÄNKANDE

om Europeiska investeringsbankens finansiella verksamhet – årsrapport 2024
(2024/2053(INI))

Utskottet för ekonomi och valutafrågor

Föredragande: Francisco Assis

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION 3

MOTIVERING 10

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN 11

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om Europeiska investeringsbankens finansiella verksamhet – årsrapport 2024 (2024/2053(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen,

– med beaktande av artiklarna 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 och 309 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och dess protokoll (nr 5) om Europeiska investeringsbankens (EIB) stadga,

– med beaktande av artiklarna 41–43 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

– med beaktande av EIB-gruppens verksamhetsberättelse för 2024 *Priorities for prosperity* av den 30 januari 2025,

– med beaktande av EIB:s investeringsrapport 2024/2025 *Innovation, integration and simplification in Europe* av den 5 mars 2025,

– med beaktande av EIB-gruppens strategiska färdplan 2024–2027 av den 21 juni 2024,

– med beaktande av EIB-gruppens operativa plan 2024–2026 av den 9 februari 2024 och EIB-gruppens operativa plan 2025–2027 av den 30 januari 2025,

– med beaktande av rådets beslut (EU) 2025/504 av den 11 mars 2025 om ändring av protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga[1],

– med beaktande av skrivelsen av den 4 mars 2025 från EIB:s ordförande Nadia Calviño till EU:s ledare,

– med beaktande av Mario Draghis rapport *The future of European competitiveness* av den 9 september 2024,

– med beaktande av Enrico Lettas rapport *Much more than a market* av den 17 april 2024,

– med beaktande av Christian Noyers rapport *Developing European capital markets to finance the future* av den 25 april 2024,

– med beaktande av Sauli Niinistös rapport *Safer together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness* av den 30 oktober 2024,

– med beaktande av EIB:s sammanhållningsinriktning 2021–2027 av den 13 oktober 2021,

[1] EUT L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– med beaktande av EIB:s tredje årsrapport av den 29 juni 2023 om EIB-gruppens verksamhet i EU:s sammanhållningsregioner,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017[2],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik[3],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens[4],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning[5],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1229 av den 14 juli 2021 om lånefaciliteten för den offentliga sektorn inom mekanismen för en rättvis omställning[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009[7],

– med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning av den 26 februari 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 och (EU) 2021/1153 vad gäller att effektivisera EU-garantin enligt förordning (EU) 2021/523 och förenkla rapporteringskraven (COM(2025)0084),

– med beaktande av kommissionens meddelande *En konkurrenskraftskompass för EU* (COM(2025)0030) av den 29 januari 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande *Kommissionens arbetsprogram 2025* (COM(2025)0045) av den 11 februari 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande *Vägen till nästa fleråriga budgetram* (COM(2025)0046) av den 12 februari 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* (COM(2025)0085) av den 26 februari 2025,

---

[2] EUT L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
[3] EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
[4] EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
[5] EUT L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
[6] EUT L 274, 30.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.
[7] EUT L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– med beaktande av EIB-gruppens lägesrapport för färdplanen för klimatbanken av den 25 juli 2024,

– med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter,

– med beaktande av EIB:s pressmeddelande av den 6 mars 2025 *European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing*,

– med beaktande av de viktigaste resultaten av EIB-gruppens analys och samråd med berörda parter, som presenterades vid EIB:s seminarium om bostäder den 18 juli 2024,

– med beaktande av kommissionens meddelande *Handlingsplan för överkomliga energipriser – Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU* (COM(2025)0079) av den 26 februari 2025,

– med beaktande av EIB-gruppens handlingsplan för säkerhets- och försvarsindustrin, som presenterades vid Ekofinrådets möte i Luxemburg den 12 april 2024,

– med beaktande av EIB:s uppdaterade förteckning av den 14 juli 2022 över stödberättigande, uteslutna verksamheter och uteslutna sektorer,

– med beaktande av pressuttalandet av den 4 mars 2024 från kommissionens ordförande Ursula von der Leyen om försvarspaketet (ReArm Europe-planen),

– med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 1 december 2021 från kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om Global Gateway (JOIN(2021)0030),

– med beaktande av EIB:s Global Impact report för 2023–2024 av den 13 juni 2024,

– med beaktande av trepartsavtalet mellan Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten och Europeiska investeringsbanken, som undertecknades den 11 november 2021,

– med beaktande av förfarandena för EIB:s mekanism för klagomålshantering av den 13 november 2018,

– med beaktande av dokumentet *Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group* av den 14 oktober 2024,

– med beaktande av Europaparlamentets utredningstjänsts studie *Increasing European added value in an age of global challenges – Mapping the cost of non-Europe (2022–2032)*, som offentliggjordes i februari 2023,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av yttrandet från budgetutskottet,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A10-0000/2025), och av följande skäl:

A. EIB-gruppen har en balansräkning på nästan 600 miljarder EUR.

B. EIB, som ägs helt och hållet av medlemsstaterna, har till uppgift att bidra till uppnåendet av EU:s mål.

C. EIB uppger att bankens sammanlagda investeringar nådde en rekordhög nivå på 88,8 miljarder EUR 2024, varav 50,7 miljarder EUR gällde klimat och miljö. EIB:s sammanlagda investeringar förväntas öka till 95 miljarder EUR 2025.

Allmänna anmärkningar

1. Europaparlamentet välkomnar EIB:s strategiska prioriteringar för 2024–2027, som återspeglar EU:s politiska prioriteringar, inbegripet konkurrenskraft, den gröna och den digitala omställningen, regional sammanhållning, social infrastruktur såsom bostäder, utbildning och hälsa samt säkerhet och försvar.

2. Europaparlamentet framhåller att EIB måste spela en ännu större roll när det gäller att överbrygga Europas investeringsgap. Parlamentet uppmanar kommissionen och EIB att fullt ut utnyttja EIB:s potential. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att anslå tillräckliga medel till detta ändamål. Parlamentet påminner om att den nya kommissionen har som mål att vara en ”investeringskommission”.

3. Europaparlamentet betonar att EIB:s AAA-kreditbetyg är en viktig tillgång. Parlamentet understryker att kreditbetyget bland annat beror på att banken har varit lyhörd för EU:s politiska mål, särskilt genom att bli en ”klimatbank”[89].

4. Europaparlamentet betonar behovet av att förenkla, optimera och konsolidera EIB:s nuvarande och framtida processer och mandat för att öka synergierna, ändamålsenligheten och effektiviteten.

Överbrygga investeringsgapet och främja konkurrenskraften

5. Europaparlamentet betonar EIB-gruppens viktiga roll som ett alleuropeiskt investeringsorgan både för att mobilisera offentlig och privat finansiering för EU:s prioriteringar och stödja medlemsstaterna med finansiering av väsentliga och strategiska investeringar.

6. Europaparlamentet påminner om att EIB:s verksamhet av naturen är begränsad och endast kan spela en stödjande roll när det gäller att åtgärda det betydande investeringsgapet. Parlamentet upprepar att en mer integrerad ekonomisk och monetär union och en förstärkt ekonomisk struktur skulle stödja EIB:s verksamhet. Parlamentet efterlyser därför snabba och betydande framsteg när det gäller kapitalmarknadsunionen och fullbordandet av bankunionen samt inrättandet av EU:s permanenta investeringsinstrument och investeringsverktyg.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och EIB-gruppen att öka insatserna för att mobilisera besparingar för produktiva investeringar, stödja innovation under företagens

[8] https://www.eib.org/en/investor-relations/index.
[9] https://www.eib.org/files/fi/external/2025-02-10_Ratings_EIB.pdf, p.3.

hela livscykel, inbegripet uppskalningar med hjälp av eget kapital med högre risk och riskkapitallån, och stärka EU:s ledarskap inom gröna och digitala obligationer.

8. Europaparlamentet betonar att riskminskning av finansieringsinstrument och budgetgarantier har visat sig vara kraftfulla verktyg. Parlamentet oroas över att interimsutvärderingen av InvestEU-programmet visar att anslagen till många finansiella produkter kan ta slut i slutet av 2025 om inte budgeten utökas.

Främjande av den digitala omvandlingen

9. Europaparlamentet uppmanar EIB att stärka finansieringen av EU:s öppna strategiska oberoende på det digitala området och att främja europeisk digital infrastruktur, ny och omstörtande teknik samt forskning.

10. Europaparlamentet stöder att EIB utvidgat initiativet European Tech Champions för att locka privat kapital så att innovativa nystartade företag ska kunna expandera och bli framgångsrika globala ledare.

Konsolidering av EIB:s roll som EU:s klimatbank

11. Europaparlamentet välkomnar EIB:s roll som klimatbank och bankens anpassning till EU:s ram för hållbar finansiering, inbegripet integreringen av taxonomikriterier. Parlamentet påminner om att alla EIB:s finansiella flöden måste vara helt förenliga med EU:s mål om klimatneutralitet senast 2050 och klimatmålen för 2030.

12. Europaparlamentet välkomnar EIB:s klimat- och miljöinvesteringar, som uppgick till totalt 50,7 miljarder EUR 2024, vilket överskrider målet att kanalisera minst 50 % av den totala finansieringen till klimatåtgärder och miljömässig hållbarhet.

13. Europaparlamentet välkomnar EIB:s investeringar i förnybar energi, energieffektivitet, elnät och ellagring, inbegripet bankens stöd till REPowerEU.

14. Europaparlamentet betonar behovet av ökade investeringar i klimatanpassning och klimatresiliens. Parlamentet uppmuntrar ytterligare forskning och utveckling, inbegripet innovativ teknik, för klimatberedskap.

Hantering av utmaningar inom social infrastruktur, sammanhållningspolitik och bostäder

15. Europaparlamentet välkomnar EIB:s centrala strategiska prioriteringar att stärka Europas sociala infrastruktur och en modern sammanhållningspolitik för inkluderande och hållbar tillväxt i hela Europa.

16. Europaparlamentet uppmanar EIB att öka investeringarna i utbildning, yrkesutbildning, kompetensutveckling och omskolning samt hälsa, i linje med Draghi-rapporten.

17. Europaparlamentet välkomnar EIB:s åtagande att ta itu med det dubbla marknadsmisslyckandet inom bostadssektorn, inbegripet det otillräckliga utbudet av anständiga, säkra och energieffektiva bostäder samt marknadsmisslyckandet att överbrygga energieffektivitetsklyftan.

18. Europaparlamentet välkomnar EIB:s handlingsplan för överkomliga och hållbara bostäder med planerade investeringar på 10 miljarder EUR under de kommande två åren. Parlamentet uppmärksammar resultatet av EIB-gruppens analys och möte med intressenter, där man kom fram till att det uppskattningsvis behövs årliga investeringar på 300–400 miljarder EUR för att bygga 1,5 miljoner nya bostäder och renovera ytterligare 5 miljoner bostäder per år.

Finansiering av fred, säkerhet och försvar

19. Europaparlamentet välkomnar EIB:s proaktiva strategi på säkerhets- och försvarsområdet. Parlamentet betonar att investeringarna i denna sektor fördubblades 2024 till 1 miljard EUR, och att de enligt EIB:s plan för 2025 kommer att fördubblas igen till ett rekordhögt belopp på 2 miljarder EUR. Parlamentet betonar att en solidaritetsbaserad finansiering på EU-nivå är avgörande för att tillgodose medlemsstaternas betydande finansieringsbehov.

20. Europaparlamentet välkomnar att EIB planerar att se över sin operativa ram och fastställa ett särskilt övergripande offentligpolitiskt mål om att stärka Europas fred och säkerhet, med stöd av en ambitiös tilldelning av medel och kapital[10].

21. Europaparlamentet varnar för att alla justeringar av EIB-gruppens stödberättigandekriterier eller finansiering för anpassning till nya prioriteringar måste skydda gruppens finansiella ställning och säkerställa en effektiv finansiering av andra strategiska EU-prioriteringar.

EIB:s roll för grannskapet och Global Gateway

22. Europaparlamentet välkomnar EIB:s viktiga stöd till Ukraina mot bakgrund av Rysslands fullskaliga och olagliga anfallskrig. Parlamentet efterlyser en ökning av EU-garantierna för att EIB ska kunna fortsätta att ge till och stärka verksamhet inom den offentliga och privata sektorn i Ukraina.

23. Europaparlamentet välkomnar EIB:s roll i Global Gateway som är avgörande för Europas globala ställning och för att främja det regelbaserade multilaterala systemet, hållbar utveckling, demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen.

Styrning: ansvarsskyldighet och transparens

24. Europaparlamentet betonar att EIB:s växande roll bör åtföljas av större demokratisk ansvarsskyldighet och transparens. Parlamentet upprepar att ett interinstitutionellt avtal bör ingås mellan parlamentet och EIB.

25. Europaparlamentet välkomnar 2024 års ram för erkännande av fackföreningar vid Europeiska investeringsbanken.

26. Europaparlamentet välkomnar EIB:s principer om mångfald, rättvisa och inkludering, inbegripet målet att minst 40 % av de ledande befattningarna ska innehas av kvinnor senast i slutet av 2026.

[10] Skrivelse av den 4 mars 2025 från EIB:s ordförande Nadia Calviño till EU:s ledare.

27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

Betänkandet välkomnar EIB:s strategiska prioriteringar för 2024–2027, som är nära kopplade till EU:s viktigaste politiska mål, vilket visar att banken är beredd att anpassa sig till den politik som utvecklas samtidigt som den står fast vid långsiktiga mål.

Mot bakgrund av flera interna utmaningar, behovet av framtida investeringar och växande geopolitiska spänningar finns det en stark önskan om EIB att ska spela en större roll när det gäller att tillgodose Europas investeringsbehov och finansiera gemensamma EU-prioriteringar. EIB-gruppen är en viktig aktör när det gäller att mobilisera privata och offentliga investeringar i hela Europa, och det är mycket viktigt att bankens potential att mobilisera investeringar maximeras. Den verkar dock inom ramen för ett fastställt mandat och en fastställd finansiell kapacitet och kan endast spela en stödjande roll när det gäller att åtgärda det betydande investeringsgapet i Europa. För att maximera bankens genomslag behövs ett bredare strukturellt och finansiellt stöd genom en mer integrerad ekonomisk och monetär union (EMU) och en stärkt ekonomisk struktur. Fullbordandet av kapitalmarknadsunionen och bankunionen, tillsammans med inrättandet av EU:s permanenta investeringsinstrument och investeringsverktyg, skulle skapa en stabilare ram, stärka Europas förmåga att mobilisera investeringar på ett effektivt och hållbart sätt och bidra till att överbrygga investeringsgapet i hela EU. Både medlemsstaterna och kommissionen måste öka sina ansträngningar för att åstadkomma detta.

Årsrapporten för 2024 är inriktad på följande centrala frågor: överbrygga investeringsgapet och främja konkurrenskraften, främja den digitala omvandlingen, konsolidera EIB:s roll som EU:s klimatbank, hantera utmaningar inom social infrastruktur, sammanhållningspolitik och bostäder, finansiera fred, säkerhet och försvar och EIB:s roll i grannskapet och Global Gateway. Parlamentet intar dessutom en ståndpunkt i fråga om EIB:s styrning och upprepar sitt krav på ett interinstitutionellt avtal mellan parlamentet och EIB.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att han har mottagit synpunkter från följande enheter eller personer i samband med att förslaget till betänkande utarbetades:

Enhet och/eller person
European Commission
European Economic and Social Committee
European Investment Bank
The European Federation for Public, Cooperative and Social Housing (Housing Europe)

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

I den mån fysiska personer identifierats med namn, befattning eller båda i förteckningen förklarar föredraganden att de berörda fysiska personerna tillsänts Europaparlamentets meddelande om dataskydd nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), i vilket villkoren för behandlingen av deras personuppgifter och rättigheterna i samband med denna behandling fastställs.